

บุคคลที่ได้รับคัดเลือกเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

สาขา ปราชญ์เกษตรดีเด่น

ชื่อ-สกุล นายชัยพร พรหมพันธุ์

อายุ 54 ปี

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4

สถานภาพ สมรส มีบุตร ธิดา 3 คน ชาย 1 คน หญิง 2 คน

ที่อยู่ 35 บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 1 ตำบลบางใหญ่
อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

โทรศัพท์ 035-424-210

โทรศัพท์มือถือ 081-178-2813

อาชีพ ทำนา

รางวัลที่ได้รับ

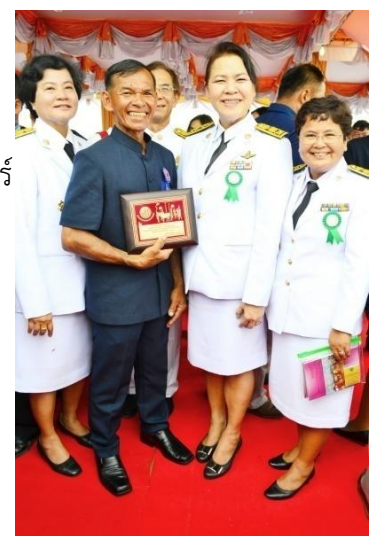
ระดับสังคม

- รางวัลชมเชยด้านประชาชนทั่วไปในการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านประชาชนทั่วไป ประจำปี ๒๕๕๐
- โล่เชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี ปี ๒๕๔๓
- เกษตรกรดีเด่นระดับภาค ตะวันตกอาชีพทำนา ประจำปี ๒๕๓๘



ระดับประเทศ

- รางวัลปราชญ์เกษตรของแผ่นดินสาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๘
- รับโล่รางวัล ปราชญ์เกษตร ๗๒ ปีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗
- ประกาศเกียรติคุณ รางวัลเกษตรกรปราดเปรื่องด้านการผลิตข้าว ปี ๒๕๕๖
- ประกาศเกียรติคุณ พลังแห่งความดีคนนอกกรอบ ประจำปี ๒๕๕๓
- โล่เชิดชูเกียรติ ผู้ทรงคุณค่าต่อวงการเกษตรไทย ประจำปี ๒๕๕๓
- โล่รางวัลเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิดจากมูลนิธิสำนึกรักบ้านเกิดประจำปี ๒๕๕๒
- โล่ประกาศเกียรติคุณ เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ อาชีพทำนาประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๘



ระดับนานาชาติ

- ใ้รับรองการมีส่วนร่วม กิจกรรมการแลกเปลี่ยนการจัดการแมลงศัตรูข้าวในระดับพื้นที่ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ กันยายน ๒๕๕๐ณ ประเทศฟิลิปปินส์

ชีวิตที่พอเพียง

นายชัยพร พรหมพันธุ์ เป็นลูกชายคนโตของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบางใหญ่ พื้นที่เดิมเป็นคนตำบลบ้านแหลม จังหวัดสุพรรณบุรี สมัยเด็ก ๆ ไม่ได้เรียนหนังสือ บิดาจึงส่งไปทำงานอยู่ช่อมรดกกว่า 3 ปี แล้วกลับมาช่วยที่บ้านทำนาเมื่อปี พ.ศ. 2525 หลังจากแต่งงานแล้วจึงย้ายมาอยู่กับภรรยา และทำนาด้วยการใช้สารเคมีมาโดยตลอดในพื้นที่ 25 ไร่ ได้ข้าวเปลือกเพียง 13 เกวียน ทำให้ขาดทุนทุกปี จึงคิดหาทางออกให้กับตนเองด้วยการหาความรู้จากหนังสือและการเข้าอบรมจากที่ต่าง ๆ จนในปี พ.ศ. 2532 อาจารย์เดชา ศิริภัทร ผู้อำนวยการมูลนิธิข้าวขวัญ ได้ขอที่ 5 ไร่ ของบิดาเพื่อทำการทดลองปลูกข้าวโดยใช้สารสกัดจากพืชสมุนไพรควบคุมแมลงและบิดาไม่มีเวลาดูแลแปลงนาดังกล่าว ตนจึงต้องไปดูแลเองผลปรากฏว่าเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการทำนาโดยใช้สารเคมี พบว่ารายได้ที่ได้รับมากกว่าการปลูกข้าวโดยใช้สารเคมีและยังสังเกตเห็นแปลงข้าวที่ฉีดสมุนไพรไม่มีเพลี้ยรบกวน จากประสบการณ์และการเรียนรู้ครั้งนั้นจึงเป็นที่มาของการลดการใช้สารเคมีและเริ่มใช้วิธีผสมผสานกับสมุนไพรในทีนาตนเอง 8 ไร่ และขยายไปจนถึง 108 ไร่ ในปัจจุบัน



นายชัยพร ทำนาปีละ 2 ครั้ง ใช้วิธีการทำนาแบบชีวภาพ ลดต้นทุนการผลิตโดยไม่เผาฟางใช้ปุ๋ยมูลสัตว์และสารสมุนไพรฉีดไล่แมลงสร้างความสมดุลของระบบนิเวศในแปลงนาและคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำนาซึ่งเป็นอาชีพที่นายชัยพร รักเป็นชีวิตจิตใจสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว สิ่งที่ได้มาจากการทำนาโดยสุจริต ไม่เอาเปรียบดิน ไม่เอาเปรียบน้ำ ขยันขันแข็งด้วยสองมือ หยาดบร้านจากการทำงานหนัก เช่นเดียวกับชาวนาทั่ว ๆ ไป โดยทำนาบนที่ดินมรดกบิดา 20 กว่าไร่ และที่นาเช่าเพิ่มเติม ปัจจุบันมีที่มากกว่า 108 ไร่ ใช้วิธีการทำน่าน้ำแห้ง รวมถึงผลิตจุลินทรีย์จากป่าหมักฟาง ผสมผสานกับใช้สมุนไพรไล่แมลง ฮอร์โมนนมสด และฮอร์โมนไข่ ผลผลิตที่ได้เฉลี่ย 90 ถังต่อไร่



ความพอประมาณ

ไม่ทำอะไรเกินตัว มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว



ในการประกอบอาชีพทำนาโดยใช้แรงงานในครอบครัว และหันมาใช้สมุนไพรทดแทนสารเคมี สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่าย ข้าวที่ได้จากแปลงนาส่วนหนึ่งนำไปสีเป็นข้าวสารไว้บริโภคได้ตลอดปี ยังสามารถจับปลาจากแปลงนา ปลูกผักสวนครัวทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้มาก

ความมีเหตุผล

เมื่อมีการใช้จ่ายหรือกระทำในสิ่งใดจะดูที่ความสมเหตุ สมผลเป็นอันดับแรกเช่น การประกอบอาชีพ การจ่าย การออม จะคำนึงถึงประโยชน์ และผลเสีย โดยชั่งน้ำหนักว่าอย่างไรนั้นมีมากกว่ากัน สิ่งนั้นสมควรหรือไม่ จึงค่อยตัดสินใจกระทำสิ่งนั้นๆ เรื่องที่สำคัญมาก หรือน้อย ต้องถามความคิดเห็นสมาชิกในครอบครัวก่อนการตัดสินใจ

การมีภูมิคุ้มกัน

ใช้จ่ายอย่างประหยัด คิดก่อนใช้ และใช้อย่างมีเหตุผล มีการเก็บออมไว้เสมอ หากมีเงินเหลือเก็บจะซื้อที่นาเก็บไว้ การหารายได้เสริมสำรองไว้ ใช้จ่าย และศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเพิ่มเติมอยู่เสมอ

ความรอบรู้

การใฝ่รู้ คือ จะพยายามศึกษาหาความรู้จากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุหรือหนังสือ โดยเฉพาะเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเองโดยตรง อีกทั้งยังเปิดใจรับความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการฝึกอบรมอยู่เสมอ และจะนำความรู้ต่างๆที่ได้นำมาทดลองปฏิบัติในแปลงเกษตรที่แบ่งไว้ หากได้ประโยชน์จริงจะนำไปประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง และเผยแพร่ให้กับผู้สนใจทั่วไป มีความรอบรู้ใน



อาชีพของตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญ รู้จักประยุกต์ใช้สิ่งต่างๆให้เกิดประโยชน์สูงสุด รอบรู้ในสังคมที่อยู่ร่วมกัน ประกอบอาชีพเดียวกัน ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดด้วยการถ่ายทอดความรู้กับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยมีหวังผลตอบแทนเพื่ออยู่ร่วมสังคมเดียวกันอย่างมีความสุข

ความมีคุณธรรมตามหลักศาสนา

ใช้หลักเบญจศีล จากศาสนาพุทธในการดำรงชีวิตใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จจุล่ง พอใจในสิ่งที่มีอยู่ มีการประมาณตนละทิ้งความโลภ โกรธ หลง ก็สามารถใช้ชีวิตได้อย่างพอเพียงได้

ผลงานที่สร้างคุณประโยชน์

1. การทำน่าน้ำแห้งป้องกันเพลี้ย จากประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ลองผิดลองถูกมาโดยตลอด จึงเริ่มสังเกตต้นข้าวและแปลงนาว่าเป็นอย่างไรจนพบว่าข้าวที่ไปเกิดบนคันนาไม่ได้แช่น้ำมีเพียงแค่ขึ้นๆ จะแตกกอดีมาก รากขาว เยอะ ใบเขียวตลอดจึงลองปล่อยน้ำออกให้หมดจนแห้งผลที่ได้คือ ข้าวที่เคยเหลืองกลับมาเขียว เปรียบเทียบกับชาวบ้านที่เขาใส่ปุ๋ยยังเขียวสู้ต้นข้าวของเราไม่ได้เลย ดังนั้น พอสันนิษฐานได้ว่าต้นข้าวไม่จำเป็นต้องแช่น้ำไว้ เพราะถ้าไม่มีน้ำก็ไม่เพลี้ย และไม่ใช้สารเคมีทำให้ตัวห้ำ ตัวเบียนคอยควบคุมเพลี้ยโดยธรรมชาติ



2. การทำพันธุ์ข้าวไว้ใช้เอง ในฤดูต่อไป นายชัยพร จะทำพันธุ์ข้าวไว้ใช้เอง โดยคำนวณว่าปีหน้าจะทำพันธุ์อะไร ก็แบ่งที่นาส่วนหนึ่งไว้ทำแปลงพันธุ์ข้าว ซึ่งลงทุนน้อยกว่าการไปซื้อพันธุ์ข้าวถึงละ 200 บาท ช่วยให้ประหยัดต้นทุนในการทำงาน



3. การทำปุ๋ยอินทรีย์ สมุนไพรไล่แมลงและการใช้

หัวเชื้อต่าง ๆ โดยปกติในแปลงนา ระบบนิเวศนั้นจะมีศัตรูหรือตัวที่คอยควบคุมกันอยู่แล้ว แต่เมื่อชาวนาหันมาทำนาเป็นธุรกิจจึงต้องใช้สารเคมี ทำให้ตัวหัวเชื้อตัวเบียนตายไป ซึ่งแมลงพวกนี้จะอยู่ในบริเวณกาบใบไล่มาถึงยอด แต่พวกแมลงที่ไม่มีประโยชน์จะอยู่เกือบติดโคนต้นหรือดิน เวลาใช้สารเคมีจึงทำให้ระบบนิเวศเสีย แต่ถ้าเราสามารถที่จะผลิตปัจจัยต่าง ๆ ในการทำงานมาใช้ได้เอง จะเป็นการลดต้นทุนรักษาสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศก็ยังคงสมบูรณ์

4. ผลงาน นวัตกรรมเกษตร และ

เทคโนโลยีการเกษตร จากประสบการณ์และองค์ความรู้ที่เคยไปอยู่ในอุ้มอรรถ จึงเป็นที่มาของชาวนานักประดิษฐ์ จากเครื่องซักผ้ามือปั่น กล่อง

ลูกเทือก ผานไถนา ลูกจิ้มและตัวลากสำหรับตีเทือก โรตารีตีดินหรือลูกควักที่ติดกับรถไถนาเดินตาม ซึ่งสามารถลดการใช้แรงงานในการทำกิจกรรมต่างๆ ของการทำงาน

การขยายผลงาน

นายชัยพร ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่ด้วยตนเองบอกเล่าจากประสบการณ์จริง และจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ รวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ของตนเอง ในรูปแบบ VCD เพื่อใช้เผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ สามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นวิทยากรรับเชิญให้กับหน่วยงานราชการ เอกชนและยังมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ เว็บไซต์ ฯลฯ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนั้นนายชัยพรได้ ขยายผลไปสู่กลุ่มและเครือข่ายต่าง ๆ เช่น กลุ่มเกษตรกรกรทำนาแบบชีวภาพในระดับหมู่บ้าน ตำบล ในอำเภอบางปลาม้า กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรกรทำนาแบบชีวภาพในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี พิจิตร พิษณุโลก กาญจนบุรี ลพบุรี เป็นต้น



สถานที่ติดต่อ

ที่อยู่ 35 บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 1 ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

โทรศัพท์ 035-424-210

โทรศัพท์มือถือ 081-178-2813

แผนที่ที่อยู่อาศัยและแปลงกิจกรรม

โรงเรียนบางปลาม้า "สูงสุวรรณภูมิ"

ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ สุพรรณบุรี - บางบัวทอง

